

АНАЛІЗ СТАНУ ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВОСУДДЯ ЛУЦЬКИМ МІСЬКРАЙОННИМ СУДОМ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЗА 2022 РІК В ПОРІВНЯННІ З 2021 РОКОМ

Метою статистичного аналізу є порівняння кількісних характеристик об'єкта дослідження та вивчення тенденцій змін динаміки статистичних показників (збільшення, зменшення кількості розглянутих справ).

Головними аспектами проведення даного аналізу виступають:

- Кількість справ розглянутих судом за видами судочинства (кримінальне, цивільне, адміністративне судочинство, справи про адміністративні правопорушення) та за окремими категоріями у 2022 році;
- Кількість засуджених за вироками, що набрали і не набрали законної сили у 2022 році;
- Розподіл засуджених за основними та додатковими видами покарання;
- Загальна кількість осіб, притягнених до адміністративної відповідальності (за видами вчинених правопорушень і за видами адміністративних стягнень);
- Інше.

Згідно штатного розпису у 2022 році кількість суддів в Луцькому міськрайонному суді Волинської області становить 27 посад. Фактично здійснювало судочинство впродовж року 22 судді.

Аналізуючи дані звітного періоду, спостерігається зменшення справ кримінального судочинства (-28,53), що надійшли на розгляд у 2022 році, зменшилася кількість справ цивільного судочинства (-13,66), справ про адміністративні правопорушення (-21,42) та зменшилася кількість справ адміністративного судочинства (26,16). Структура та динаміка цих надходжень відображається у таблиці №1.

Таблиця №1

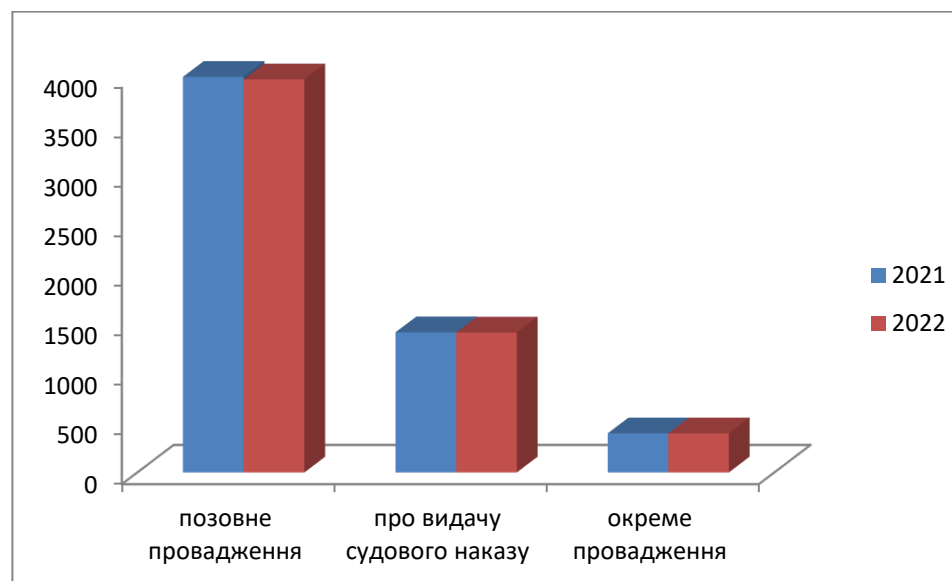
№ з/п	Види судочинства	2021 рік	2022 рік	2022 рік % до 2021 року	Темпи приросту (+), зниження (-)	Питома вага надходження в загальній кількості справ і матеріалів, що надійшли до суду в 2022 році (%)
1.	Кримінальні справи та матеріали	11 247	8 038	71,46 %	- 28,53	41,58 %
2.	Цивільні справи та матеріали	7 173	6 193	86,34 %	- 13,66	32,04 %
3.	Адміністративні справи та матеріали	409	302	73,84 %	-26,16	1,56 %
4.	Справи про адміністративні правопорушення	6 107	4 799	78,58 %	-21,42	24,83%
5.	Усього	24 936	19 332	77,53 %	-22,47	X

Правова держава характеризується не тільки недопущенням порушення законодавства, прав і свобод людини, але й створенням відповідних гарантій для відновлення цих прав. Кожен громадянин нашої держави має відчувати себе під захистом держави. Згідно із статтею 8 Конституції України в державі визначається і діє принцип верховенства права. Кожній людині гарантовано право звернення до суду для захисту своїх прав та свобод.

Своїм конституційним правом на звернення до суду у 2022 році скористалися фізичні та юридичні особи, які подали 6193 позовних заяв, скарг, що на 15,82 % менше в порівнянні з аналогічним звітним періодом 2021 року (7 173).

У порядку цивільного судочинства Луцьким міськрайонним судом Волинської області у 2022 році, було розглянуто 6489 справ, у тому числі про видачу судового наказу, позовного та окремого провадження, а у 2021 році 6 980 справ (діаграма № 1).

Діаграма №1

З даних діаграми вбачається, що збільшилась кількість розглянутих судових справах позовного провадження та зменшилась кількість розглянутих справ окремого провадження та заяв про видачу судового наказу в порівнянні з минулим 2021 роком.

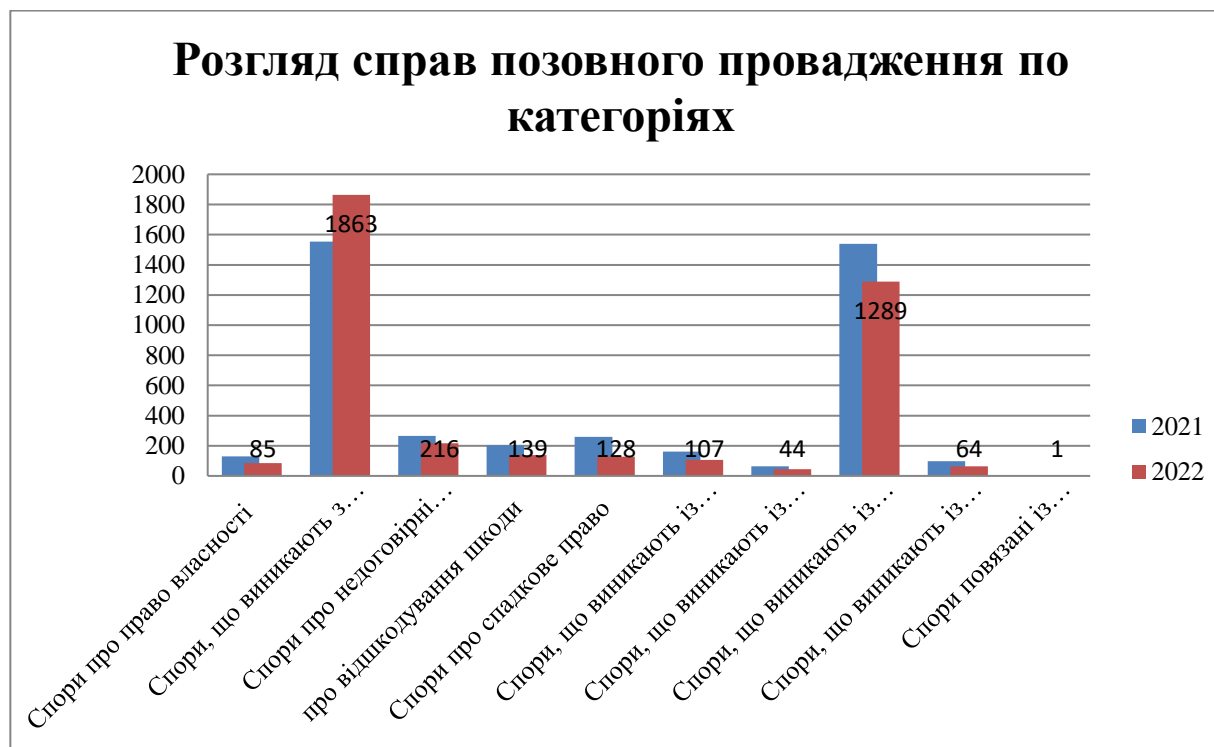
У 2022 році Луцьким міськрайонним судом Волинської області розглянуто 1 369 заяв про видачу судового наказу та 43 заяви про його скасування. Результати розгляду спостерігаються у таблиця № 2.

Таблиця №2

	Усього розглянуто заяв	у тому числі		
		Відмовлено у відкритті провадження/відмовлено у видачі судового наказу/залишено без розгляду/залишено без задоволення заяву про скасування судового наказу	Повернуто	Видано (скасовано) судовий наказ
Заяви про видачу судового наказу	1 369	289	0	1 053
Заяви про скасування судового наказу	43	1	5	37

Не зважаючи на те, що заяви про видачу судового наказу є спрощеною формою стягнення грошових коштів з боржника або витребування майна у порядку, передбаченому ЦПК України, переважна більшість цивільних справ вирішується у порядку позовного провадження.

Серед справ позовного провадження, які перебували на розгляді в суді, найбільшу кількість становлять справи, що виникають із спорів пов'язаних з спадкових та житлових правовідносин, сімейних правовідносин та спорів, що виникають з правочинів. Динаміку розгляду справ позовного провадження за 2022 рік, у порівнянні з 2021 роком, можна спостерігати у діаграмі №2.

Рік	Категорія справ									
	Спори про право власності	Спори, що виникають з договорів/правочинів	Спори про недовірні зобов'язання	з них: про відшкодування шкоди	Спори про спадкове право	Спори, що виникають із житлових правовідносин/відносин	Спори, що виникають із земельних правовідносин/відносин	Спори, що виникають із сімейних правовідносин/відносин	Спори, що виникають із трудових правовідносин	Спори пов'язані із застосуванням ЗУ "Про захист прав споживачів"
2021 рік	130	1554	266	203	258	161	63	1 540	97	0
2022 рік	85	1863	216	139	128	107	44	1 289	64	1

З діаграми № 2 вбачається, що кількість справ, які надійшли на розгляд у 2022 році, зменшилася порівняно з аналогічним звітним періодом.

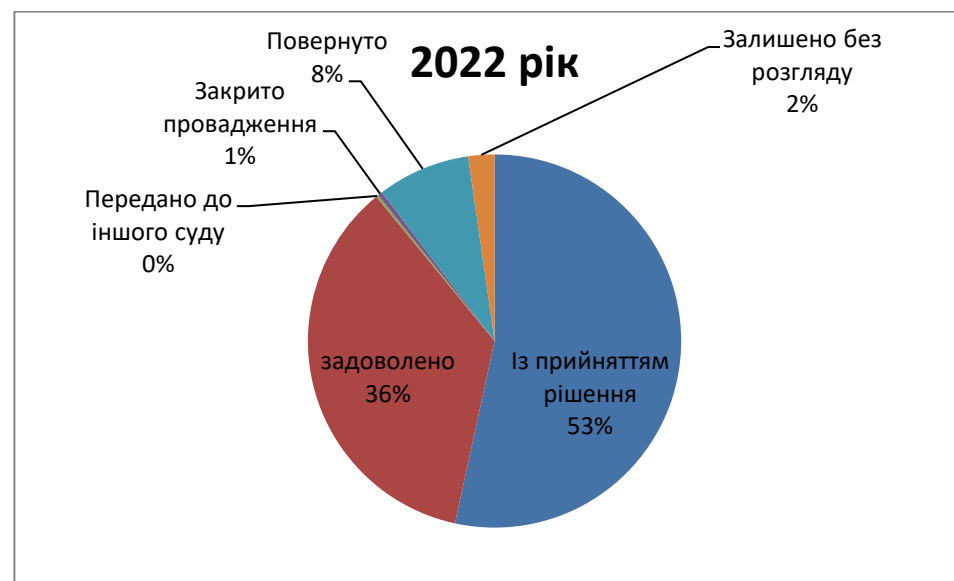
В порядку окремого провадження у 2022 році, було розглянуто 327 справи (у 2021 році – 333 справи). Переважну більшість даної категорії справ складають справи про встановлення фактів, що мають юридичне значення та становить – 201 справу (62,69 % від загальної кількості розглянутих справ).

Відповідно до п.7 ч.3 ст.128 Конституції України однією із основних засад судочинства є гласність судового процесу та його повне фіксування технічними засобами. Так, 939 справ цивільного судочинства та 106 справ адміністративного судочинства фіксувалися технічними засобами.

У 2022 році у Луцькому міськрайонному суді Волинської області перебувало на розгляді 386 адміністративних позовних заяв, справ. З них закінчено провадження по 331 заявах, справах.

Загальні показники результатів розгляду справи адміністративного судочинства можна спостерігати у діаграмі № 3.

	Із прийняттям рішення	Задоволено	Передано до іншого суду	Закрито провадження	Повернуто заяв	Залишено без розгляду
2021 рік	280	187	2	8	43	14
2022	259	173	1	2	39	11

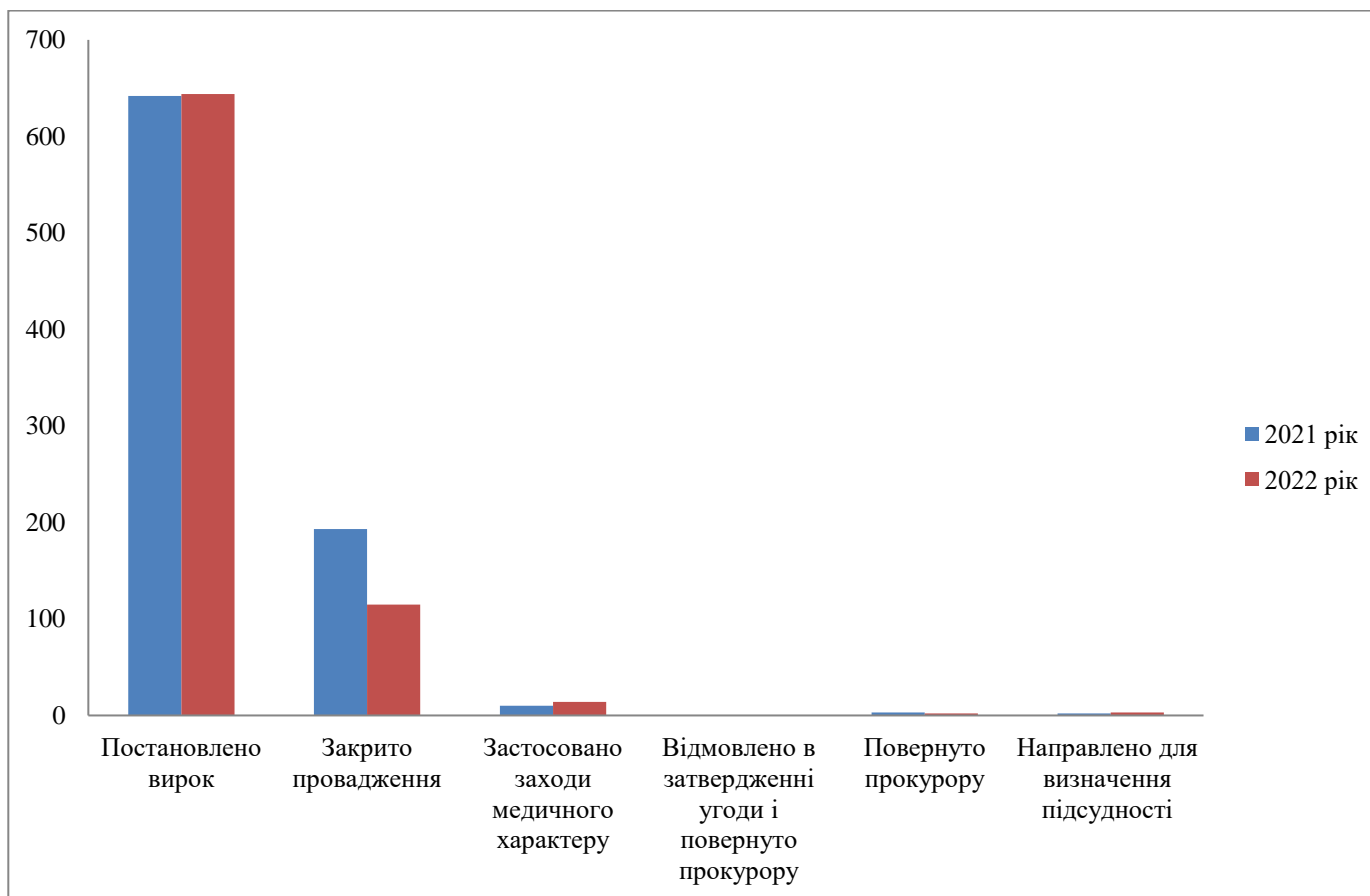

У 2022 році спостерігається зменшення кількості кримінальних справ та матеріалів на розгляді в суді. Впродовж 2022 року до Луцького міськрайонного суду Волинської області надійшло 8 038 кримінальних справ та матеріалів, у 2021 році до суду надійшло 11 247 кримінальних справ та матеріалів.

Впродовж 2022 року закінчено провадження по 778 кримінальних провадженнях, з них: 644 – з поставленням вироку; по 115 – провадження закрито; застосовано заходи медичного характеру відносно – 14 осіб; 3 справи направлено для визначення підсудності; 2 справи повернуто прокурору.

Результати розгляду відображаються у діаграмі № 4.

Діаграма №4

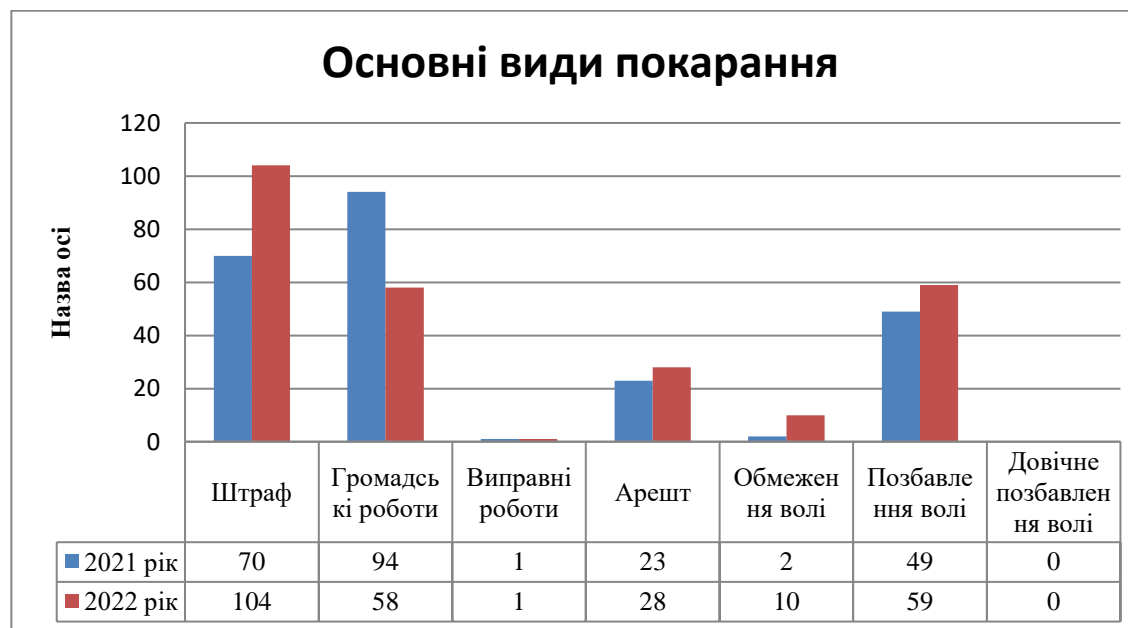
Рік	Постановлено вирок	Закрито провадження	Застосовано заходи медичного характеру	Відмовлено в затвердженні угоди і повернуто прокурору	Повернуто прокурору	Направлено для визначення підсудності
2021 рік	642	193	11	0	3	2
2022 рік	644	115	14	0	2	3

У 2022 році на розгляді в Луцькому міськрайонному суді Волинської області перебувало 21 кримінальне провадження, щодо 77 осіб, у яких злочин вчинено в складі організованої групи та 1 кримінальне провадження вчинено злочинною організацією, щодо 5 осіб, а в 2021 році перебувало 21 кримінальне провадження, щодо 57 осіб. У справах, які було розглянуто впродовж 2022 року, склад організованої групи було визнано судом

За вироками, що набрали і не набрали законної сили у 2022 році було засуджено 649 (2021- 672) осіб до різних видів покарання.

Застосування основних видів покарання до засуджених осіб, за вироками, що набрали законної сили у 2022 році відображено у діаграмі № 5.

Діаграма №5

Застосування додаткових мір покарання до засуджених осіб, за вироками, що набрали законної сили у 2022 році, можна спостерігати у діаграмі №6.

Діаграма №6

2022 рік	Конфіскація	Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю	Позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу
	13	12	0

За результатами судового розгляду кримінальних справи, впродовж 2022 року з-під варти звільнено 9 осіб (у 2021 році –3 осіб).

З повним фіксуванням судового процесу за допомогою звукозаписуючої техніки розглянуто 2 290 кримінальних справ та матеріалів, 143 справ розглянуто у режимі відеоконференції.

Від злочинів потерпіло 459 фізичних осіб, у тому числі 360 особам завдано матеріальної та моральної шкоди, 97 особам завдано шкоди здоров'ю. Розмір матеріальної та моральної шкоди, завданої фізичним та юридичним особам становить 31 млн. 201 тис. 113 грн.

Станом на 31 грудня 2022 року, залишок нерозглянутих справ становить 2 229 або 10,00 % від загального числа тих справ, що перебували на розгляді у суді упродовж звітнього періоду. З них, не розглянуто в термін понад 6 місяців (без урахування справ, провадження по яких зупинено) – 74 справи, понад 1 рік до 2 років – 79 справ, понад 2 роки – 100 справ.

При розгляді судової справи можуть стати відомими відомості про наявність причин, а також фактів порушення закону посадовими особами та іншим особами. Це дає підставу суду для винесення ухвали (постанови), в якій звертається увага державних органів, організацій, посадових осіб на встановлення по справі фактів порушення закону, причини та умови, які сприяли скоєнню злочину та потребують прийняття відповідних заходів. Згідно з КПК України суд при наявності на те підстав виносить окрему ухвалу (постанову). Разом з тим, підставою для винесення даних ухвал (постанов) також є виявлені судом порушення прав громадян та інших порушень закону, допущених при проведенні дізнання, досудового слідства або при розгляді справи вищестоящим судом. Суд за матеріалами судового розгляду та вказаних вище випадків вправі винести окрему ухвалу (постанову), якщо це є необхідним. Кількість винесених окремих ухвал (постанов) у 2022 році в порівнянні з 2021 роком, можна спостерігати у таблиці №3.

Таблиця №3

Рік	Винесено окремих ухвал			
	Усього	у тому числі по:		
		Кримінальних провадженням та адміністративних правопорушеннях	Цивільних справах	Адміністративних справах
2021 рік	5	0	3	2
2022 рік	0	0	0	0

Кількість матеріалів про адміністративне правопорушення, що надійшли на розгляд до суду впродовж 2022 року становить – 4 799 справ. Спостерігається зменшення в порівнянні із 2021 роком – 6 107 справ.

За результатами розгляду протоколів про адміністративні правопорушення відносно 1 163 осіб провадження в справі закрито, що становить 23,53 % від загальної кількості осіб, стосовно яких розглянуто справи.

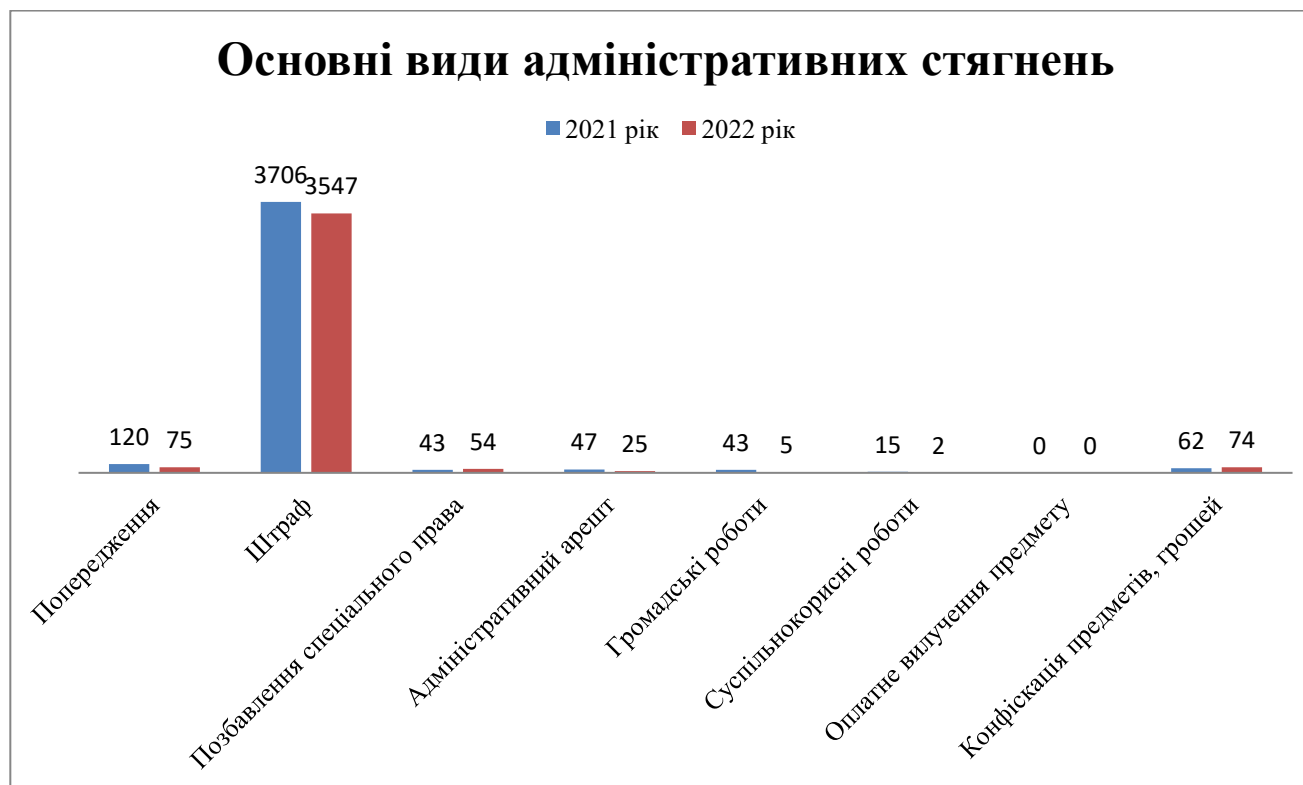
Відповідно до ст.38 Конституції України про адміністративні правопорушення (далі КУпАП) адміністративне стягнення може бути накладено на особу не пізніше як через 3 місяці з дня його вчинення, а також не пізніше як через місяць з дня прийняття рішення про відмову в порядку кримінальних проваджень чи про її закриття за наявності в діях особи ознак правопорушення. Будь-яке поновлення, продовження чи зупинення перебігу таких строків КУпАП не передбачено.

Тому, в разі закінчення строків накладення адміністративного стягнення провадження в справі має бути закрито. У звітному періоді було винесено таких постанов (про закриття провадження у зв'язку із закінченням строків, передбачених ст. 38 КУпАП) стосовно 451 осіб або 38,78 % від загальної кількості осіб, стосовно яких винесено постанови про закриття справи.

Упродовж періоду, що аналізується кількість неповнолітніх осіб, до яких застосовано заходи впливу, передбачені ст. 24-1 КУпАП становить 59 осіб у 2022 році (у 2021 році – 70 осіб).

За результатами судового розгляду у 2022 році, адміністративне стягнення накладено відносно 3 720 осіб, з них: 75 осіб – попередження (2,02 %); 3547 осіб оштрафовано (95,35 %), позбавлення спеціального права – 54 особи (1,5 %), застосовано адміністративний арешт до 25 осіб (0,67%), арешт з утриманням на гауптвахті – 12 осіб (0,32%), громадські роботи застосовано до 5 осіб (0,14 %), до 2 осіб застосовано суспільно корисні роботи (0,05 %).

Застосування основних адміністративних стягнень за їх видами відображає діаграма №7.

Рік	Вид стягнення							
	Попередження	Штраф	Позбавлення спеціального права	Адміністративний арешт	Громадські роботи	Оплата вилучення предмету	Суспільно корисні роботи	Конфіскація предметів, грошей
2021 рік	120	3 706	43	47	43	0	15	62
2022 рік	75	3 547	54	25	5	0	2	74

Разом з тим, у 2022 році на 74 особи було накладено додаткове стягнення у виді конфіскації предметів (у 2021 році – 62 особи).

Судом накладено стягнення у вигляді штрафу на суму 19 млн. 702 тис. 867 грн., з них 4 млн. 668 тис. 125 грн. сплачено добровільно (23,70 % від суми штрафу, яку накладено).

Проведений аналіз свідчить про тенденцію до зменшення судових справ, які надійшли на розгляд у 2022 році до Луцького міськрайонного суду Волинської області у порівнянні з 2021 роком. Основну масу справ становлять справи кримінального судочинства – 41,56 % від загальної кількості справи і матеріалів, які надійшли на розгляд. Лише 10 % від усіх справ і матеріалів, які перебували у провадженні суду впродовж 2022 році, залишилися нерозглянутими.

Роботу суду у 2022 році було організовано та здійснено на належному рівні, відповідно до конституційних засад судочинства і було спрямовано на забезпечення захисту прав громадян, інтересів суспільства і держави.

Завідувач сектору аналітично-статистичної роботи

та забезпечення взаємодії із засобами масової інформації

Світлана ПОПОВИЧ